

1
2024

VELKOMEZIŘÍČSKO

VÍTÁME ROK 2024

str 3

Za měsíc odveze 600 tun
Nové svozové auto technických služeb bude jezdit s odpadem do spalovny téměř denně.

str 4

Rozpočet je schválený
Podívejte se na frafy příjmů města za posledních deset let a další vybrané zajímavosti.

str 15

Vánoce přinesly řadu akcí
Přinášíme vám fotografické ohlednutí za koncerty i divadelním představením.

str 26

Další film už je v přípravě
Filmař Libor Smejkal je neuvěřitelně činný člověk.

VELKOMEZIŘIČSKO

Zpravodaj města Velké Meziříčí, periodikum územního samosprávného celku.

Vydává Město Velké Meziříčí,

Radnická 29/1, 594 13, Velké Meziříčí, IČ 00295671.

Vychází měsíčně v nákladu 5800 výtisků pro Velké Meziříčí a místní části Hrbov, Svařenov, Lhotky, Kúsky, Dolní Radslavice, Mostišťe a Olší nad Oslavou, zdarma. Evidenční číslo MK ČR E 11305.

Adresa redakce:

Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí

Šéfredaktorka: Bc. Martina Strnadová

Redaktorka: Tina Kárníková

Redaktor: Petr Chňoupek

Telefon: 566 781 038, 724 063 930

E-mail: velkomezirisko@velkomezirici.cz

Tisk, roznos: SAMAB PRESS GROUP, a. s., tiskarna@samab.cz, Česká pošta, s. p.

V případě nedodání zpravodaje se obraťte na Českou poštu Velké Meziříčí (+420954 259 401). Můžete si ho vyvednout také na recepci radnice.

Vydavatel si vyhrazuje právo krátiť nebo upravit příspěvky bez předchozího souhlasu autora, v případě nedostatku místa je zcela odmítnout. Příspěvky některých autorů mohou vyjadřovat názory pisatele a nemusí se shodovat se stanoviskem vydavatele. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Velkomezirického bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Neoznačené příspěvky jsou zprávami vydavatele.

Toto číslo vychází ve čtvrtek 4. ledna 2024 (XXXIV. ročník).

Uzavěrka příštího čísla je 26. ledna 2024 ve 12:00.

Velkomezirisko v síti:
www.velkomezirisko.cz
@velkomezirisko

Podklady pro inzerci, blahopřání a společenskou kroniku přijímáme:

Pondělí: 13:00-17:00

Středa: 10:00-12:00

Pátek: 8:00-12:00

PRVNÍ ČÍSLO VELKOMEZIŘIČSKA VYŠLO V SOBOTU 1. března 1919.

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, milí sousedé, nacházíme se na začátku roku 2024, který, pevně věřím, přinese tolik potřebné uklidnění celospolečenské situace.

Před rokem jsem z tohoto místa rekapituloval všechny možné krize, kterým musíme čelit nebo brzy možná budeme. Zmiňoval jsem například krize válečnou a humanitární. Ty nejenže trvají, ale ještě se umocňují konfliktem v Izraeli. V této souvislosti nemohu opomenout nedávnou tragédii z Prahy, kde přišlo o život mnoho mladých lidí. Jménem našeho města ještě jednou vyjadřuji upřímnou soustrast jejich rodinám. Zmínil jsem také krize energetickou a ekonomickou, kde se nejhorší scénáře i díky intervenci státu nenaplnily, a přestože se situace nedá srovnávat s tou před několika lety, začínáme se učit s ní pracovat. Podobně je tomu i s pozvolnou stabilizací trhu ve stavebnictví a dostupnosti bydlení. Jsou to pro nás první znamení, že se nám daří odrážet od pomyslného dna sinusoidy.

Poslední nestandardní roky se logicky a s dlouhodobou setrvačností propisují do mentálního nastavení společnosti. Za každou negativní změnou se snažíme přirozeně hledat příčinu – nějakého viníka. Nejdřív ukazujeme na vrcholové představitele naší země, potom hledáme i ve svém okolí nebo dokonce mezi svými blízkými, pokud pro nás nepříznivý stav trvá příliš dlouhou dobu. V tomto ohledu se z onoho pomyslného dna ještě neodrážíme. Čím dál více ukazujeme jeden na druhého a staráme se o hodnocení cizích životů spíše než o ten svůj. Zástupci veřejné sféry jsou až nemorálně pranýřováni za často malicherné přešlapy a naopak ti, kteří toho pro společnost mnoho nedělají a sledují především vlastní zájmy, se dostávají do rolí samozvaných soudců. To vše přes skutečnost, že sami výrazně častěji porušují zákony, vyhlášky i nařízení. Lidé, jejichž prací je vymáhání dodržování pravidel, se potom dostávají do absurdní pozice, ve které se oprávněnost svých činů snaží zoufale vysvětlovat široké veřejnosti místo toho, abychom je respektovali jako přirozené autority chránící nás před úpadkem do bezpráví. Velký podíl na tom mají všudypřítomná média, která při honbě za čteností a sledovaností ještě více rozdmýchávají celospolečenský zmatek a nedůvěru. Stejně tak sociální sítě, na kterých se každý vyjadřuje i k věcem, kterým obvykle nerozumí.

Dříve než začneme hledat vinu na druhých, zkusme vždy začít u sebe samých. Říct někdy prostě „omlouvám se“ není slabostí, ale naopak znamením mentální zralosti. Uvědomme si, a to hlavně v měřítku našeho města, kde se všichni známe, že nemáme stát proti sobě, ale musíme naopak táhnout za jeden provaz. Sami máme ve skutečnosti největší podíl na kvalitě života, který tu společně žijeme.

Městu se totiž v jiných ohledech daří dobře. Již v tomto roce zahájíme několik významných projektů v čele s rekonstrukcí městské knihovny, které zase o něco zlepší naši denní užívané prostředí. A protože se i projekt rekonstrukce náměstí blíží do finále, věřím, že vám přesně za rok z tohoto místa potvrdím blízké zahájení stavebních prací.

Moc nám všem přeji, abychom do roku 2024 vstoupili s upřímnou snahou o větší porozumění ke svému okolí i k sobě samým. Docílíme tak sounáležitosti, která bezesporu pomůže ke zlepšení nálady a života nejenom v našem Velkém Meziříčí.

Váš starosta
Alex Kamínar

MĚSTO BUDE HOSPODAŘIT S TĚMĚŘ 455 MILIONY KORUN

Rozpočet Velkého Meziříčí na rok 2024 schválili zastupitelé v úterý 19. prosince. Počítá s investicemi na rekonstrukce knihovny, ulice Nad Gymnáziem i s modernizací základních škol na Sokolovské a Oslavické.

„Rozpočet města pro příští rok je maximálně úsporný s ohledem na velké investice, které nás čekají, a to jsou rekonstrukce a přístavba knihovny v roce 2024 a rekonstrukce náměstí a přilehlých ulic v roce 2025,“ uvedl starosta Alexandros Kaminaras.

Rozpočet pro rok 2024 přesto počítá s řadou investičních akcí, na které město získalo dotace v celkové výši zhruba 136 milionů korun. Z těch největších jde o rekonstrukci knihovny s celkovou dotací 66 milionů korun, na niž město pro rok 2024 dává 36.000.000 korun. V rozpočtu je modernizace učeben ZŠ Oslavická za 52.500.000 Kč, na niž město získalo dotaci 36 milionů korun, a ZŠ Sokolovská s dotací ve výši 20,1 milionu korun, která bude probíhat ve dvou etapách. Pro rok 2024 je na ni v rozpočtu 15.500.000 korun. Na přístav-

bu MŠ Mostišť je vyčleněno 14.000.000 korun, přičemž dotace pokryje devadesát procent uznatelných nákladů, což je zhruba 13 a půl milionu. Rekonstrukce ulice Nad Gymnáziem pokračuje z minulého období. Na její další etapu od viaduktu k dálnici je vyčleněna částka 20.000.000 Kč.

V rámci rozpočtu pak zastupitelé schválili i rozdělení grantových programů do sociální oblasti, kultury a sportu a též dotace pro Jupiter club, technické služby, Chaloupky, Český červený kříž či Junáka.

Martina Strnadová

NOVÝ MAN BUDE JEZDIT DO SPALOVNY

Technické služby Velké Meziříčí mají nové svozové auto. Od ledna začne dopravovat komunální odpad do brněnské spalovny.

Nové svozové vozidlo MAN dorazilo na dvůr technických služeb začátkem prosince, tedy po roce čekání. Tak dlouho se automobilka zpozdila s jeho výrobou. Auto i s návěsem a kontejnery stálo necelých šest milionů korun. „Od města jsme dostali bezúročnou půjčku ve výši tří milionů korun,“ uvedl ředitel technických služeb Jaroslav Mynář a dodal: „Hned po vyřízení všech náležitostí zahájíme zkušební jízdy mezi Velkým Mezi-

říčím, Velkou Bíteší a Křižanovem a od ledna rozjedeme pravidelný svoz do spalovny.“ Dle smlouvy se spalovnou půjde až o 600 tun odpadu měsíčně, a tedy o 7 200 tun ročně. „Pro nás to znamená odvézt do Brna šest až sedm fůr čili čtrnáct kontejnerů týdně,“ doplnil Mynář s tím, že město tak významně sníží množství odpadu, které ukládá na skládku. V současné době na skládce u Vysokého mostu přibýde zhruba deset tisíc tun odpadu ročně.

Martina Strnadová

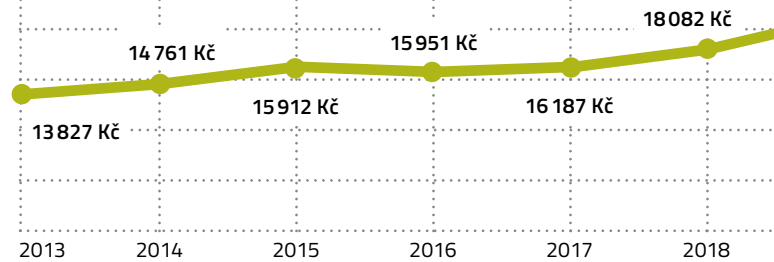
ROZPOČET 2024:

ZAJÍMAVOSTI Z ROZPOČTU:

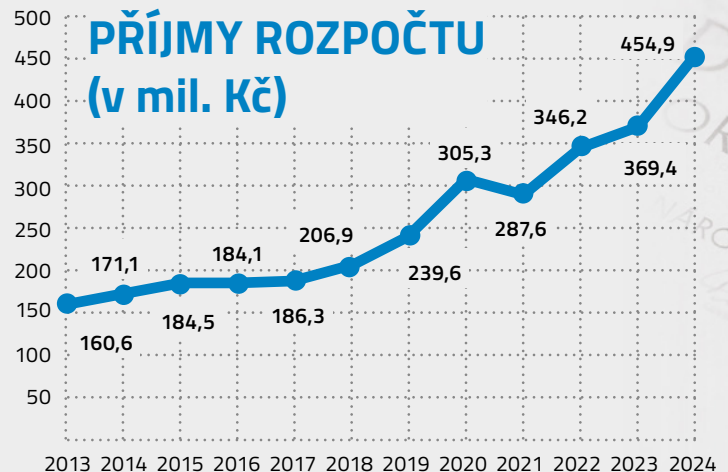
Sportoviště VM na jednoho občana	9 013 000 Kč 812 Kč
Jupiter club na jednoho občana	8 670 000 Kč 782 Kč
Základní školy (město) příspěvek na jednoho žáka	11 555 000 Kč 9 518 Kč
Mateřské školy (město) příspěvek na jedno dítě	3 875 000 Kč 10 473 Kč
ZŠ a MŠ (místní části) příspěvek na jedno dítě/žáka	2 440 000 Kč 14 524 Kč
Knihovna na jednoho občana	5 117 000 Kč 461 Kč
Muzeum na jednoho občana	5 931 000 Kč 535 Kč
Sociální služby města na jednoho občana	11 900 000 Kč 1 073 Kč
Veřejná zeleň a prostranství na jednoho občana	11 580 000 Kč 1 044 Kč
Veřejné osvětlení na jednoho občana	5 250 000 Kč 473 Kč
Údržba komunikací na jednoho občana	4 600 000 Kč 415 Kč
Odpady na jednoho občana	20 500 000 Kč 1 848 Kč
Sociální grant na jednoho občana	3 698 917 Kč 333 Kč
Sportovní grant na jednoho občana	8 500 000 Kč 766 Kč
Kulturní grant na jednoho občana	1 000 000 Kč 90 Kč

PŘÍJMY ROZPOČTU V PŘEPOČTU NA 1 OBYVATELE*

*počet obyvatel v roce 2023 a 2024 je brán k 18. 12. 2023

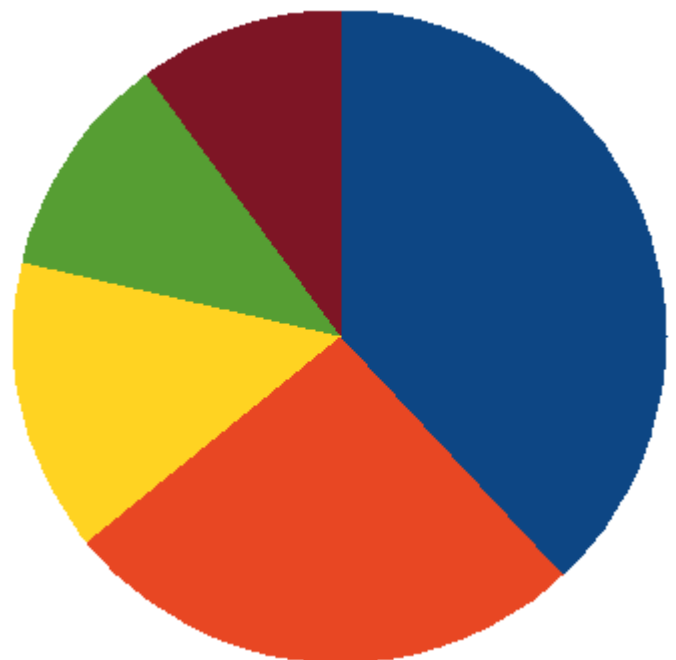

PŘÍJMY ROZPOČTU (v mil. Kč)

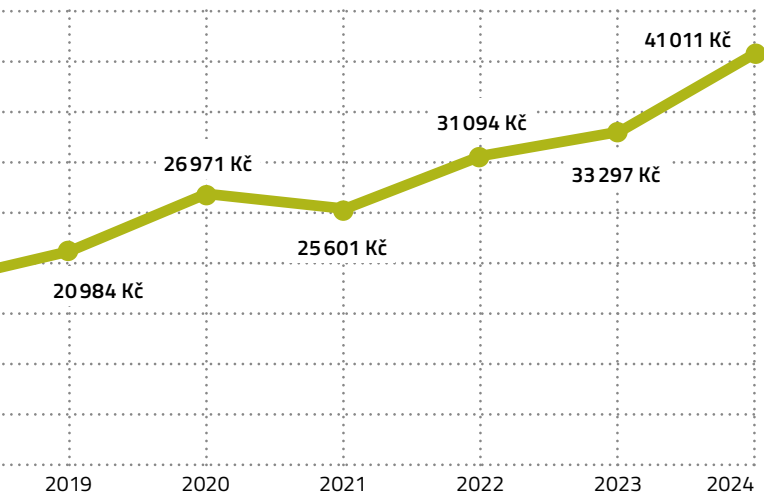

VYBRANÉ INVESTICE 2024

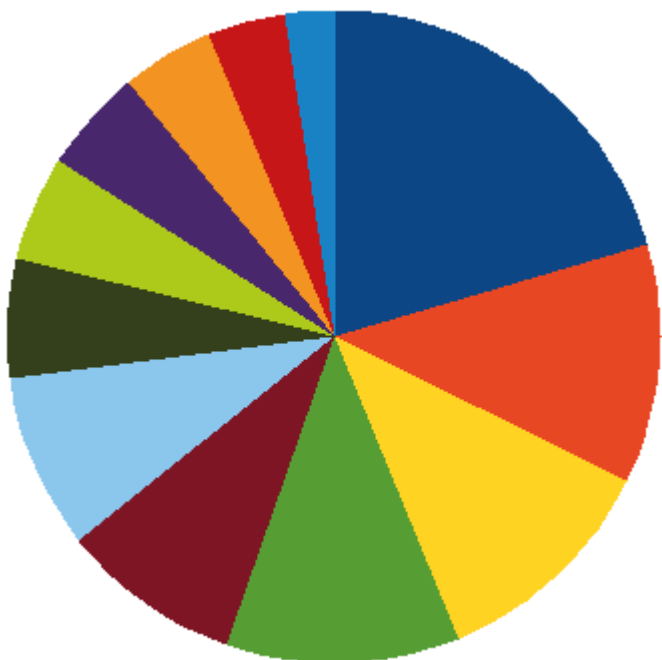
Modernizace ZŠ Oslavická (dotace 36 mil.)	52 500 000 Kč
Rekonstrukce a přístavba městské knihovny, I. etapa (celkem 105,6 mil., dotace 66 mil.)	36 000 000 Kč
Rekonstrukce ulice Nad Gymnáziem II. etapa	20 000 000 Kč
Modernizace ZŠ Sokolovská, I. etapa (celkem 24,5 mil., dotace 20,1 mil.)	15 500 000 Kč
Přístavba MŠ Mostiště (dotace 13,5 mil.)	14 000 000 Kč

PŘÍJMY ROSTOU

VYBRANÉ PROVOZNÍ VÝDAJE 2024

Odpady	20 500 000 Kč
Sociální služby města	11 900 000 Kč
Péče o veřejnou zeleň a prostranství	11 580 000 Kč
Základní školy (město)	11 555 000 Kč
Sportoviště VM	9 013 000 Kč
Jupiter club	8 670 000 Kč
Muzeum	5 931 000 Kč
Veřejné osvětlení	5 250 000 Kč
Knihovna	5 117 000 Kč
Údržba komunikací	4 600 000 Kč
Mateřské školy (město)	3 875 000 Kč
ZŠ a MŠ (místní části)	2 440 000 Kč

KE SCHVÁLENÉMU ROZPOČTU MI DOVOLTE NĚKOLIK POZNÁMEK

Zvyšujeme příspěvky na grantové programy sportu, kultury a sociálních věcí. Je to důležité pro to, aby se v našem městě dobře žilo a mělo smysl zde vychovávat děti.

Všem školám, školčkám i dalším organizacím jsme schválili rozpočet na provoz v takové výši, o kterou si ředitelé zažádali. Pouze v některých případech jsme zapojili takzvané fondy, což jsou zvláštní účty plněné například z pronájmů tělocvičen nebo zisku minulých let. Zkrátka, snažíme se o to, aby v těchto inflačních letech peníze zbytečně „neležely na účtech“ a sloužily svému účelu.

Na této dvoustraně vidíte některé příjmy i výdaje města. Daňové příjmy ze státní pokladny od státu stále rostou a musím říct, že v porovnání například se sousedním Slovenskem jsme na tom stále velmi dobře, což jsme si ověřili při cestě do města Vrable.

Nespoléháme ale jen na stát, městské pokladně se snažíme přilepšit všemi možnými způsoby. V první řadě jde o dotace. Dále mám velkou radost z projektu terénní pečovatelské služby, který je financovaný rovným dílem obcemi z mikroregionu. S obcí Martinice jednáme o tom, aby přispěla na přístavbu MŠ v Mostištech, která právě probíhá. Na jeden ze spojů MHD přispívá společnost Prysmian. Připravujeme dále prodej nepotřebného městského majetku. Kromě toho všechny objednávky městského úřadu které převyšují 200 tisíc korun probíhají výběrovým řízením, orientovaným typicky na cenu.

Až jako k poslední možnosti přistupujeme k některým nepopulárním věcem, tedy zdražování. To je někdy bolestivé, obzvláště když se dlouhá léta odkládalo. Zvýšili jsme nájem v městských bytech, který je až nespravedlivě nízký v porovnání s běžným bydlením. A naposledy jsme sáhli ke zvýšení poplatku za odpadové hospodářství; přesto (jak můžete vidět na této dvoustraně) město tento systém stále z větší části dotuje.

Martin Kaman, místostarosta

SCHVÁLENY JSOU I DOTACE NA KULTURU

Město v příštím roce vynaloží na podporu kultury jeden milion korun. Podporu do výše 50 tisíc korun schválila už na Mikuláše rada města, zastupitelstvo v úterý 19. prosince schvalovalo částky přesahující padesátitisícovou hranici. Podle seznamu příjemců dotací je na co se těšit.

Rozdělení grantu zastupitelé schválili následovně. Fajtfest dostal 200.000

korun na letní koncert a na koncert v centru 40.000, charitativní koncert Muzikanti dětem 130.800, divadelní hra Milá Evičko, milý Ludku 75.000, festival BEZMEZ(d) 50.000, kulturní akce v synagoze 30.000 a kytarový koncert v synagoze 30.000, Svatý Patrik ve Velkém Meziříčí 30.000, velikonoční doba, Noc kostelů, advent a Vánoce v kostele 25.000, Řecký večer 25.000,

ONYX V – koncerty, výstavy 25.000, koncerty v Rock Depu 20.000, Bezproudoff 15.000, Funny Fest 10.000, Glády v před fest vol. XI 10.000, Šváb Fest 10.000, Mezigenerační kavárna 9.900, vizuální projekt skupiny Malent a výtvarnice Marie Kudláčkové 5.000 a koncert vokálně-instrumentálního uskupení Po ránu 05 níž 2.500 korun.

Petr Chňoupek

ZASTUPITELSTVO ROZDĚLIL PENÍZE NA SPORT

Na posledním jednání zastupitelů v tomto roce se mimo jiné schvalovaly i dotace pro sportovní oddíly ve Velkém Meziříčí a místních částech. Město mezi sportovce rozdělí více než osm a půl milionu korun.

Největší částka, a to 5.500.000 korun, půjde na podporu oddílů mládeže. Nejvyšší částky si z tohoto balíku ukousnou samozřejmě oddíly, které se věnují mládeži. Částku 1.818.603 korun tak dostane Sokol, který má 340 mladých sportovců. Přes jeden milion korun, přesně 1.034.194 korun,

půjde pro mladé fotbalisty a pro mladé hokejisty pak částka 1.296.342 korun.

Rovný milion korun půjde na podporu trenérů mládeže. Je určitě zcela bez diskuze, že kvalitní trenér, především v mládežnických kategoriích, je prostě základ.

Dva miliony korun jsou pak určeny pro oddíly dospělých. Tady největší částky obdrží ty největší oddíly, jako jsou Sokol, FC, HHK či Spartak.

Petr Chňoupek

TERÉNNÍ PEČOVATELSKÁ SLUŽBA ODSTARTOVALA

V pondělí 1. ledna 2024 odstartoval v Mikroregionu Velkomeziříčsko-Bíteško pilotní projekt terénní pečovatelské služby, kterou ocení především seniři, osoby se zdravotním postižením či osoby s chronickým onemocněním.

Posláním terénní pečovatelské služby je poskytnout sociální službu lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, zabezpečit jejich životní potřeby v domácnosti, aby jim byl zachován dosavadní životní styl, důstojnost a jedinečný přístup v poskytované podpoře a pomoci. Služba usiluje o to, aby její uživatelé mohli žít ve svém přirozeném prostředí – ve svých domovech i přes svůj zdravotní handicap. Jde především o pomoc při zvládnání běžných úkonů, jako je osobní hygiena, pomoc při zajištění chodu domácnosti apod. Služba je částečně hrazena i klienty, úhrada za službu je ovšem regulována a dána vyhláškou MPSV.

Kvalifikované pečovatelky a pečovatelé také mohou pomoci například s vyřízením příspěvku na péči, zapůjčení polohovacích a rehabilitačních pomůcek, a také se zaškolením těch, kteří se starají o své blízké.

Obce v síti ORP Velké Meziříčí budou službu spolufinancovat, a to na základě vzájemné smlouvy. „Smyslem této služ-

by je pokrýt bílá místa na mapě sociálních služeb tak, aby se dostaly i do těch nejmenších obcí našeho regionu,“ uvedl místostarosta Velkého Meziříčí Martin Kaman.

„Spolufinancování stojí na principu vzájemné solidarity a všechny zapojené obce zajistí pro své občany, aby služba mohla být poskytována ve všech přispívajících sídlech v odpovídající kvalitě a také větším časovém rozsahu. Dojde také ke stabilizaci celého systému poskytování sociálních služeb a k nastartování řešení problematiky stárnutí v celém Kraji Vysočina s dostatečným předstihem. Dohoda všech obcí na spolufinancování je nezbytným a zodpovědným přístupem všech vedoucích představitelů obcí. Jedná se sice o pilotní, ale velmi důležitý projekt, na kterém budeme i v budoucnu dále pracovat,“ uvedl Michal Drápela, starosta obce Martinice, předseda Mikroregionu Velkomeziříčsko-Bíteško.

Předvánoční zasedání zastupitelstva schválilo vyhlášení grantového progra-

mu města Velké Meziříčí pro terénní pečovatelskou službu 2024. Už 27. června loňského roku schválilo zastupitelstvo města smlouvu o příspěvku na spolufinancování sociálních služeb v síti ORP Velké Meziříčí s obcemi v ORP Velké Meziříčí, kterou se obce zavazují přispět městu Velké Meziříčí částkou 100 korun na jednoho obyvatele a rok. Dosud tuto smlouvu schválilo 45 obcí z celkových 57 (některé ještě budou schvalovat).

Peníze obce uhradí na speciálně zřízený účet města příspěvek za své obyvatele do 31. března, na jednání zastupitelstva města 19. dubna bude předložen návrh rozdělení dotací. Celkový objem peněžních prostředků tohoto programu může dosáhnout částky až 3 720 500 korun.

Terénní pečovatelské službě budou sloužit dva nové elektromobily. Na ty město získalo dotaci ve výši 1 859 000 korun. Na konci roku skončilo výběrové řízení a do jara se objeví ve městě.

Podrobné informace a rady k dalším sociálním službám vám poskytne vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu ve Velkém Meziříčí Marta Muchová tel. 566 781 010, muchova@velkemezirci.cz.

Petr Chňoupek

HOTELOVÁ ŠKOLA NABÍDLA BESÍDKU, KÁVU I ZPĚV

Ve středu 6. prosince proběhl na Hotelové škole Světlá a Střední odborné škole řemesel Velké Meziříčí den otevřených dveří. Lidé mohli zhlédnout prezentace jednotlivých oborů a různé ukázky z nich jako zkoušky nanečisto, virtuální svět nebo spoustu věcí z gastronomie například flambování palačinek, míchání koktejlů, latte art... V řecké kavárně mohli přítomní ochutnat autentické sladké dezerty, koktejly či kávu. Její chod měli na starost studenti, kteří byli na tříměsíčním pobytu v Řecku. Okolo třetí hodiny započala besídka a v dopoledním čase nechyběla barmanská show.

Na další den otevřených dveří se můžete zastavit v pátek 19. ledna 2024 nebo 1. února 2024, vždy od 13 do 16 hodin. Individuální prohlídku školy je možné si sjednat na telefonním čísle 566 331 911.

Tina Kárníková

DĚTI SI NEUVĚDOMUJÍ RIZIKO E-CIGARET, VARUJÍ STUDENTI

Studenti gymnázia varují před nebezpečím elektronických cigaret. Se svým projektem uspěli v soutěži a představili jej ombudsmanovi i v poslanecké sněmovně.

Adéla Hajduková, Stanislav Toufar a Iveta Vítková z 3. C velkomeziříčského gymnázia vyrazili do boje proti e-cigaretám. Připravili projekt cílený na děti, kterým na rizika kouření upozorňují. Přihlásili jej do soutěže Elevator: nápadem to začíná. „Se svým tématem byli vyhodnoceni mezi sedmi nejúspěšnějšími týmy studentů v ČR,“ uvedla ředitelka gymnázia Ilona Pokorná.

„Elektronické cigarety jsme si zvolili z důvodů nárůstu jejich uživatelů mezi nezletilými a zvýšené propagace těchto produktů v médiích. V našem okolí často

vídáme děti, které drží v rukou elektronickou nebo obyčejnou cigaretu. Předpokládáme, že tyto prostředky užívají, aniž by si uvědomovali jejich rizika,“ vysvětlují studenti a popisují, jak jsou děti ovlivněné sociálními sítěmi a oblíbenými influencery, kteří tyto produkty propagují. „Děti chtějí jít s dobou, vyzkoušet to, co používá jejich oblíbený internetový vzor. Sami máme mladší sourozence a uvědomujeme si, že mohou přistoupit k užívání e-cigaret také, čemuž bychom chtěli zabránit,“ dodávají.

Studenti sestavili dotazník o e-cigaretách pro žáky základních škol a víceletých gymnázií, vyhodnotili výsledky, vypracovali grafy, vytvořili informační plakát a připravili prezentaci pro přednášky, se kterými obcházejí třídy a školy. Vše s cílem zdůraznit rizika užívání e-cigaret.

„Plakáty jsou nyní vyvěšeny na různých školách ve Velkém Meziříčí a v jeho okolí, v ordinaci dětského a obvodního lékaře a na informačních stránkách města Velké Meziříčí,“ informovali studenti.

Projekt zaujal ombudsmana, kterému jej prezentovali v červnu. V prosinci pak dostali pozvání i do poslanecké sněmovny. „Chtěli bychom na základě této zkušenosti napříč politickým spektrem vyhlásit soutěž, jejímž obsahem by bylo jakékoli zajímavé zpracování tématu škodlivosti nikotinových sáčků, energetických nápojů, e-cigaret... Propozice by šly všem školám v naší zemi. Následný politický krok by pak měl vést k další regulaci, tentokrát u energetických nápojů,“ uzavřela poslankyně Martina Ochodnická.

Martina Strnadová, foto: archiv GVM

TRADIČNÍ VÁNOČNÍ KONCERT V JUPITER CLUBU

STRÁŽNÍCI INFORMUJÍ

1. 12. 2023 ve 14:05 převzali strážníci mobilní telefon, který nálezcce našel v ulici Komenského. Majitel nalezeného telefonu se pokoušel volat z jiného telefonního čísla na své, načež mu strážník sdělil, že telefon se nachází na jejich služebně, kde si jej majitel vyzvedl.

6. 12. 2023 v 16:14 na základě poznatku MP byly poskytnuty podněty Policii ČR o řidiči motorového vozidla, který má zákaz řízení a nerespektuje jej. Policie ČR (PČR) si poznatky převzala a následně vozidlo s řidičem zastavila. Na místě bylo zjištěno, že řidič měl vysloven zákaz řízení, proto PČR zahájila s řidičem další úkony.

14. 12. 2023 v 9:00 přijala MP oznámení, že v garáži (u domu oznamovatelčiny matky) se nachází a neoprávněně zde přebývá žena s dvěma psy bojového plemene, několika kočkami a fretkou. Hlídka MP na místě zjistila, že oznámení se zakládá na pravdě. Paní, která na pozemku nemovitosti několik dní neoprávněně obývá kůlnu je bezdomovkyně, která bydlela v Bíteši a z bytu byla vystěhovávána. Hlídka MP se spojila s obvodním oddělením Policie ČR. Věc je momentálně v řešení ve spolupráci s Veterinární správou a Policií ČR.

19. 12. 2023 v 7:00 bylo přijato telefonické oznámení, že v bytovém domě v ulici Bezručova spí v suterénu muž. Hlídka MP byla vyslána na místo, kde zjistila, že se jedná o MP známého místního muže bez domova. Muž byl probuzen a vyzván, aby dům opustil. Ten výzvě vyhověl a z místa odešel.

Za uvedené období Městská policie Velké Meziříčí odhalila v katastru Velkého Meziříčí 113 dopravních přestupků, které se týkaly především porušení dopravního značení a částečně i obecné úpravy silničního provozu spojené se zákazem stání.

V městysi Křižanov, kde Městská policie Velké Meziříčí provádí úsekové měření na základě veřejnoprávní smlouvy, odhalila celkem 107 dopravních přestupků, kdy řidiči překročili nejvyšší dovolenou rychlost. Tyto přestupky oznamuje příslušnému správnímu orgánu k dalším úkonům.

DOTACE SMĚŘUJÍ I PRO SPOLKY

Předvánoční zastupitelstvo schvalovalo mimo jiné i dotace pro spolky na rok 2024. Částku 50.000 korun dostanou Chaloupky, o. p. s., a to na provozní náklady a na realizaci výchovných programů pro školy ve Velkém Meziříčí. Oblastní spolek Českého červeného kříže Žďár nad Sázavou se může těšit na dotaci na činnost ve výši deset tisíc korun. Na materiálové a táborové vybavení a na vzdělávání vedoucích dostane částku 35.000 korun Junák – český skaut Velké Meziříčí. Vlastivědná a genealogická společnost obdrží dotaci ve výši 15.000 korun na činnost, lektorné a na nákup odborné literatury.

Petr Chňoupek

CENÍK MHD SE MĚNÍ

Od 1. ledna příštího roku si cestující v městské hromadné dopravě ve Velkém Meziříčí připlatí. Nepůjde však o nějaké drakonické zdražení.

Platba v hotovosti přijde na 16 korun, platba kartou na 14 korun (dosud 14 a 12 korun). Děti a mládež od 6 do 18 let a studenti od 18 do 26 let zaplatí v hotovosti 7 korun a kartou 6 korun (dosud 5 a 4 koruny). Ceny se nemění za psa bez schránky a za zavazadlo.

Mírně podraží i měsíční kupóny. Žákovská bude stát 80 korun, studentská 120 korun, seniorská 150 korun a občanská 300 korun.

Základní cena 16 korun v MHD Velké Meziříčí koresponduje s cenou veřejné dopravy Vysočiny (VDV). V průběhu dvou let by mělo dojít k plné integraci VDV a MHD VM.

Petr Chňoupek

NOVÉ AUTO BUDE POŽEHNÁNO

Na Tři krále, tedy v sobotu 6. ledna, hodinu po poledni bude slavnostně požehnan nový dopravní automobil Sboru dobrovolných hasičů Velké Meziříčí. Vše se odehraje před velkomeziříčskou radnicí.

Petr Chňoupek

TERMÍNY ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA V ROCE 2024

27. února
16. dubna
18. června
10. září
22. října
17. prosince

TERMÍNY ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA V ROCE 2024

10. a 24. ledna
7. a 21. února
6. a 20. března
3. a 17. dubna
15. a 29. května
12. a 26. června
V červenci městská rada nezasedá.
7. a 21. srpna
4. a 18. září
2., 16. a 30. října
13. a 27. listopadu
11. prosince

NOVÉ JÍZDNÍ ŘÁDY JSOU V PRODEJI

Od 10. prosince jsou upraveny jízdní řady autobusů i vlaků. Nové jízdní řady si můžete zakoupit v informačním centru na radnici. Informace o autobusových spojích (kapesní vydání) stojí 15 korun, informace o autobusových spojích (velké vydání) stojí 20 korun a informace o vlakových spojích stojí 10 korun.

Petr Chňoupek

ZPRÁVY OD HASIČŮ

Požár auta

Ve středu 6. prosince 2023 těsně před dvanáctou hodinou zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí u požáru osobního automobilu na Fajtově kopci. Hasiči požár uhasili vysokotlakým proudem.

Odstranění sněhu ze střechy

Ve čtvrtek 7. prosince 2023 po desáté hodině zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí u technické pomoci na místní radnici. Hasiči za pomoci automobilového žebříku odstranili kusy ledu, sníh a rampouchy ze střechy. Následně místo předali zástupci radnice.

Srážka dvou aut

V pondělí 11. prosince 2023 před třináctou hodinou zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí společně s jednotkou dobrovolných hasičů z Křižanova u dopravní nehody dvou osobních automobilů v Kozlově. Zraněnou řidičku jednoho z vozidel ošetřili zdravotníci. Hasiči provedli protipožární opatření na vozidle a místo události technicky zabezpečili.

npor. Jiří Doležal,
velitel stanice Velké Meziříčí

Velkomeziříčští přivítali nový rok pospolu

Stovky lidí na velkomeziříčském náměstí vítaly nový rok v podvečer prvního ledna. Zněla hudba, slova představitelů města a nechyběl ohňostroj, který přítomní odměnili potleskem.

Starosta města Alexandros Kaminaras ve svém novoročním projevu připomněl krize posledních let, které se propisují do mentálního nastavení společnosti. Lidé hledají příčinu, viníka. „Dříve než začneme hledat vinu na druhých, zkusme vždy začít u sebe samých,“ vyzval starosta s tím, že sami máme ve skutečnosti největší podíl na kvalitě života, který tu společně žijeme. „Moc nám všem přeji, abychom do roku 2024 vstoupili s upřímnou snahou o větší porozumění ke svému okolí i k sobě samým,“ uzavřel svůj proslov. Místostarosta Martin Kaman pak všem popřál především pevné zdraví a hodně radosti.

Hudebním vystoupením ke sváteční novoroční náladě přispěl pěvecký sbor gymnázia. A závěrečný, téměř čtvrthodinový ohňostroj podbarvený hudbou přihlížející nadchnul. Ve stáncích se podával teplý punč, svařák, lidé se bavili a užívali si první den v roce 2024 pospolu. **Martina Strnadová**

Foto: Svatopluk Šturma

GENEALOGOVÉ PLÁNUJÍ AKCE V SYNAGOZE

Vlastivědná a genealogická společnost bude mít k dispozici synagogu. První přednáška o historii židovské obce ve Velkém Meziříčí v ní bude v říjnu letošního roku.

Zprávu o činnosti v roce 2023 i některé z plánů na rok 2024 přinesla valná hromada VGS konaná 5. prosince v koncertním sále Jupiter klubu. „Pan starosta nám nabídl jedinečný prostor synagogy pro konání některých akcí naší společnosti. Domluvili jsme se, že symbolicky první přednáška v nové synagoze bude v podání místopředsedy VGS Martina Štindla o historii Židů v našem městě. Bude se

konat 15. října 2024 v 16 hodin,“ informovala předsedkyně společnosti Helena Švecová. Starosta Alexandros Kaminaras krom nabídky objektu, nyní již ve vlastnictví města, genealogům představil i plány rekonstrukce náměstí, knihovny a další.

Vlastivědná a genealogická společnost má 62 členů, oproti roku 2014 o 24 víc. Těm nabízí pestrou směsici akcí – přednášek, besed, zájezdů – s týdenní pravidelností. „Za kalendářní rok 2023 jsme uspořádali celkem 37 akcí a jednu mimořádnou,“ uvedla Helena Švecová a dodala, že taková četnost akcí za plné podpory

města Velké Meziříčí a Jupiter klubu je zcela ojedinělá. „Je nutné uvědomit si, že naše spřátelené společnosti konají svoje akce pouze jednou za měsíc až dva,“ podotkla, přičemž připomněla i podporu Nadačního fondu Františka Podstatzky-Lichtensteina. Návštěvnost akcí VGS v roce 2023 byla obdivuhodná: zaujaly 1492 osob, průměrná účast byla 41 osob na akci.

„Vlastivědná a genealogická společnost úspěšně funguje už 31 let, rozvíjí se a poskytuje nám smysluplné využití vzácného volného času,“ uzavřela Helena Švecová. **Martina Strnadová**

PODÍVEJTE SE NA FILM O STANISLAVU VODIČKOVÍ

Film Zrození knihy o Stanislavu Vodičkovi můžete zhlédnout na YouTube kanálu Velkého Meziříčí.

Medailon o velkomeziříčské osobnosti, uměleckém knihvařači a lyrickém prozaikovi Stanislavu Vodičkovi, měl premiéru v úterý 12. prosince v kinosále Jupiter klubu. Nyní je zveřejněn na YouTube kanálu města – v playlistu Z historie Velkého Meziříčí.

Tvůrcem filmu je Libor Smejkal, na výrobě spolupracovaly: Lidmila Anna Dohnalová (dcera Stanislava Vodičky), Vlastivědná a genealogická společnost Velké Meziříčí, Blanka Křížová, město Rožďalovice, Svatava Krumphocová.

-mars-

Virtuosi Trebicenses v nové synagoze, foto: Martina Strnadová

Zámecký adventní koncert, foto: Tina Kárníková

Adventní koncert v Netíně, foto: Petr Chňoupek

Koncert pod lipami - Stetson, foto: Tina Kárníková

Virtuosi Trebicenses a Svatojānští broučci, foto: Tina Kárníková
Na koncertu pro Skautské středisko VM se vybralo 31 479 korun.

Vánoční výstava v Jupiter klubu foto: Tina Kárníková

Koncert Jakuba Smolíka, foto: Martina Strnadová

Fichtl, foto: Tina Kárníková

Štěpánská zábava s Adrianou, foto: Petr Chňoupek

Lucy&HangOver, foto: Tina Kárníková

Pěvecký sbor Babačka v Borech, foto: Michaela Hudková

Živý betlém, foto: Martin Prášek

Koncert FF Ensemble Brno, foto: Petr Chňoupek

Koncert Geneze, foto: Martina Strnadová

Adventní koncert Základní školy Oslavické Velké Meziříčí, foto: Tina Kárníková

ODEŠLI Z NAŠICH ŘAD

Jindřich Hubl, Mostiště, 60 let, 29. 11. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast při posledním rozloučení dne 6. 12. 2023 s panem **Jindřichem Hublem** z Velkého Meziříčí.

S láskou vzpomíná zarmoucená rodina.
Kdo v srdci žije, neumírá.

Mária Stará, Velké Meziříčí, 74 let, 8. 12. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 15. 12. 2023 s paní **Márií Starou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Mgr. Zdenka Kubíčková, Velké Meziříčí, 94 let, 10. 12. 2023

Zdenka Filipová, Velké Meziříčí, 89 let, 13. 12. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 19. 12. 2023 s paní **Zdenkou Filipovou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Marta Javůrková, Velké Meziříčí, 101 let, 16. 12. 2023

Alena Krčová, Šeborov, nedožitých 71 let, 16. 12. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 22. 12. 2023 s paní **Alenou Krčovou** ze Šeborova.

Zarmoucená rodina

Marie Homolová, Velké Meziříčí, 84 let, 20. 12. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 29. 12. 2023 s paní **Márií Homolovou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

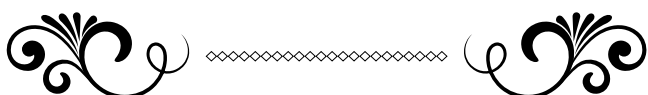
Vaše rodinná a společenská oznámení
objednávejte na 566 781 038,
e-mailem velkomezirisko@velkomezirici.cz
nebo osobně v redakci

Pondělí: 13.00–17.00

Středa: 10.00–12.00

Pátek: 8.00–12.00

Najdete nás v budově radnice, přízemí, dveře č. 104
(bývalá služebna městské policie).

VZPOMÍNÁME

*Kdo ve svém srdci
Pro nás tolik lásky měl,
Ten s námi žije dál,
Ten nikdy nezemřel.*

Dne 22. ledna 2024 uplyne 10 roků, kdy
nás navždy opustil pan **RNDr. Jan Blažek**
z Velkého Meziříčí.

Za tichou vzpomínku děkují manželka,
synové a dcera s rodinami.

Dne 25. ledna uplyne pět let od úmrtí pana
Jaroslava Buriana z Velkého Meziříčí.

Stále vzpomíná rodina.

Letos 19. ledna 2024 to bude 1 rok od úmrtí
manžela **Jiřího Večeři** – výpravčího ŽS
Křižanov.

Vzpomíná manželka a děti s vnoučaty.

Letos 7. ledna 2024 to bude 29 roků,
co zemřel **Josef Večeř**, bývalý vedoucí
rychločistírny na Obecníku!

Vzpomíná rodina Večeřova.

*Odešel jsi tiše, jak osud si přál,
však v našich srdcích žiješ stále dál.*

Dne 5. 1. 2024 tomu byly 2 smutné roky,
co nás opustil pan **Josef Svoboda** z Velkého
Meziříčí.

Stále vzpomínají manželka a děti s rodinami.

*Čas ubíhá a nevrátí, co vzal.
Jen láska, úcta a vzpomínky zůstávají..*

Dne 10. ledna 2024 si připomeneme 5. výročí
úmrtí pana **Ing. Karla Sobotky**.

S láskou a úctou vzpomíná rodina.

Je země mrtvých a země těch, kdo žijí.
A mezi nimi láska, to je most, který
všechno přetrvá a všemu dává smysl.

-T. Wilder-

*31. 1. 1934 † 27. 4. 1999

Děkujeme všem, kdo spolu s námi
tichou vzpomínkou uctí památku našeho
pracovitěho a starostlivěho manžela, tatínka
a dědečka, lavičského rodáka, pana **Jindřicha
Blahy** z Velkého Meziříčí.

Manželka a děti s rodinami

SOUKROMÁ INZERCE

Koupím motocykl Jawa, ČZ, v jakémkoliv stavu, možno i zdánlivě nekompletní, neopravitelný, nepojízdný i bez TP. V případě, že motocykl bude mít platný TP, vyřízení přepisu samozřejmostí. Dále koupím náhradní díly z těchto motocyklů. Za nabídky děkuji. Tel.: 737 139475

Sběratel koupí LP gramodesky a CD disky. Možno i celou sbírku. Přijedu. 721 442 860

Celoročně prodáváme levnou směs pro nosnice a králíky, nyní ještě levnější - pro nosnice 25 kg za 300 Kč, pro krá-

líky 25 kg za 310 Kč (prodáváme od 9 do 19 hodin vždy po telefonické domluvě). Tel.: 737 477 773, Hrbov 42 www.novotny.hrbov.unas.cz.

Prodám palivové dřevo i štípané. Tel.: 605 054 470

Prodám malou mrazničku, novou, zn. Hyundai. Tel.: 724 851 044

Koupím truhlářskou srovnávačku / hoblovku / s protahovačkou KDR nebo ROJEK. Tel.: 774 707 147

Vykupuji kulatinu i dřevo „na stojáka“, které pokácíme, odvoz zajištěn. Tel.: 731 457 371

Koupím chatu chalupu, zahradu či louku tel.: 606 970 547

Provádíme rekonstrukce bytového jádra, zednické práce a stavební práce. Tel.: 605 054 470

Koupíme nemovitost ve Velkém Meziříčí a okolí, dům, byt, st. pozemky, pole, lesy, i v exekuci, platba v hotovosti. Tel.: 605 054 470

Koupím motocykl Simson Enduro nebo Electronic nebo MZ ETZ 150/250 nebo Jawu 350/632-640. T: 775 240 360

Koupím byt ve Velkém Meziříčí – Velké Bíteši. Tel.: 777 732 777.

Provádím veškeré malířské a natěračské práce. Tel.: 605 054 470

Koupím pozemek – zahradu v oblasti Velkého Meziříčí. Tel.: 777 732 777.

Koupím československé dukáty aj. zlaté mince. T. 778 080 060

Koupím menší byt 1+1, 2+1, případně rodinný dům může být i v horším stavu. tel.: 603 908 887

Koupím historický motocykl nebo moped možno i nekompletní, díly aj. Tel.: 774 746 668

M. J. T.
SOLUTION S.R.O.

1. Jste senior vlastník nebo spoluvlastník rodinného domu, nebo trvale obýváte rekreační stavbu?
2. Jsou všichni členové vaší domácnosti příjemci starobního důchodu nebo invalidního důchodu 3. stupně?
3. Pobírala vaše domácnost v období od 12. září 2022 příspěvek na bydlení?

Pokud splňujete tyto předpoklady, máte nárok na dotaci, která vám pokryje veškeré náklady na pořízení fotovoltaiky.

*Vyřízení a montáž za vás bezplatně provede firma **M. J. T. Solution s. r. o.***

telefonní číslo: +420 739 155 668 e-mail: jelinekmjt@gmail.com

Termíny tištěného Velkomeziříčska 2024

	Uzávěrka (12:00)	Vychází
č. 2	26. ledna	7. února
č. 3	23. února	6. března
č. 4	22. března	3. dubna
č. 5	19. dubna	2. května (čtvrtek)
č. 6	24. května	5. června
č. 7	21. června	3. července
č. 8	26. července	7. srpna
č. 9	23. srpna	4. září
č. 10	20. září	2. října
č. 11	25. října	6. listopadu
č. 12	22. listopadu	4. prosince

Šťastný nový rok přeje redakce Velkomeziříčska.

PŘIROZENÉ
× UMĚLÉ

POUR FÉLICITER
2024

Evropský Festival Filozofie
Velké Meziříčí

4.-12. červen 2024
Velké Meziříčí

Rozpis poutí a významných slavností ve farnostech Velké Meziříčí, Bory a Netín 2024

7. 4. neděle Oslavice - Boží Milosrdenství

28. 4. neděle Mostiště - sv. Marek

12. 5. neděle Olší n. O. - sv. Jan Nepomucký

19. 5. neděle Svařenov - sv. Jan Nepomucký

19. 5. neděle Velké Meziříčí - první svatě přijímání

19. 5. neděle Netín - první svatě přijímání

25. 5. sobota VM - Moráň Nejsvětější Trojice

26. 5. neděle Horní Bory - první svatě přijímání

26. 5. neděle Lavičky - sv. Zdislava

26. 5. neděle Zadní Zhořec - Nejsvětější Trojice

30. 5. čtvrtek Velké Meziříčí - Boží Tělo

2. 6. neděle Sklené n. O. - Panna Maria

2. 6. neděle Netín - Boží Tělo

2. 6. neděle Bory - Boží Tělo

9. 6. neděle Radenice - sv. Antonín

16. 6. neděle VM - pout' k výročí posvěcení kostela

23. 6. neděle Dolní Radslavice - sv. Ladislav

30. 6. neděle Petráveč - sv. Petr a Pavel

4. 7. čtvrtek Mostiště - sv. Prokop

5. 7. pátek Kochánov - sv. Cyril a Metoděj

7. 7. neděle Cyrilov - sv. Cyril a Metoděj

14. 7. neděle Stránecká Zhoř - sv. Benedikt

14. 7. neděle Vídeň - sv. Anna

21. 7. neděle Lhotky - sv. Anna

27. 7. sobota Lavičky - sv. Jáchym a Anna + 120 let SDH + rodáci

28. 7. neděle Kúsky - sv. Anna

28. 7. neděle Osově - sv. Anna

4. 8. neděle Oslavice - sv. Anna

4. 8. neděle Rousměrov - Panny Marie Sněžné

11. 8. neděle Závist - Panna Maria

18. 8. neděle Netín - Panna Maria

1. 9. neděle Dolní Bory - sv. Jiljí

28. 9. sobota Stránecká Zhoř - sv. Václav

29. 9. neděle Hrbov - sv. Václav

29. 9. neděle Lhotky - kaple sv. Václav

27. 10. neděle Mostiště - mše sv. za † pobožnost za †

2. 11. sobota VM - Moráň mše sv. † pobožnost za †

10. 11. neděle Horní Bory - sv. Martin

10. 11. neděle Martinice - sv. Martin

8. 12. neděle Velké Meziříčí - sv. Mikuláš

29. 12. neděle Vídeň - svatá Rodina

Světlá
[VELKÉ MEZIRÍČÍ]

HOTELOVÁ ŠKOLA SVĚTLÁ
A STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA
ŘEMESEL VELKÉ MEZIRÍČÍ

Praktické maturitní i učební obory:

- HOTELNICTVÍ
- DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY
- MECHANIZACE A SLUŽBY
- PODNIKÁNÍ
- KUCHAŘ-ČÍŠNÍK
- ELEKTRIKÁŘ
- ELEKTROMECHANIK
- OPRAVÁŘ ZEMĚDĚLSKÝCH STROJŮ

www.svetlavm.cz

nákup, prodej
a pronájem nemovitostí

ocenění nemovitostí
pro dědická řízení

Jiří Krča
777 732 777

Jupiter club hodnotí uplynulý rok

Vážení čtenáři, přátelé Jupiter klubu, s novým rokem na obzoru je čas ohlédnout se za rokem uplynulým. Vánoční svátky jsme strávili v kruhu svých nejbližších, nacházeli chvíle klidu a přemýšleli o tom, co nám minulý rok přinesl. S příchodem roku 2024 si klademe otázku, zda jsme dokázali naplnit naše očekávání a cíle.

Budu-li rekapitulovat uplynulé dny a měsíce, které jsme s mnohými z vás prožili společně v Jupiter klubu, mohu konstatovat, že to byl rok úspěšný. Pro náš Jupiter club (JC) byl uplynulý rok plný aktivit a úspěchů. Společně s týmem JC jsme připravili více než 600 akcí. Celý kolektiv pracovníků Jupiter klubu si váží vašeho zájmu o tradiční a oblíbená Adventní světýlka, Evropský festival filozofie, adventní trhy, Velkomeziříčské kulturní léto, Kruh přátel hudby, divadelní a koncertní představení, profesionální zábavné pořady, filmová představení i naše vlastní programy. Těší nás spokojenost našich zákazníků s poskytnutými službami na profesionální úrovni v oblasti konferencí, školení, seminářů, firemních akcí.

Rádi vidíme, že naše kulturní nabídka našla pozitivní odezvu ve vašem zájmu. I v uplynulém roce jsme vytvářeli potřebné zázemí pro širokou škálu aktivit ZUŠ, Dózy, muzea, základních škol, hudebních i divadelních uskupení i mnoha zájmových útvarů. Velkou radost mám ze skvělých a divácky úspěšných vystoupení Ikarosu, Špatně namíchaného bublifuku, loutkohereckého souboru atd. Nemohu nezmínit činnost Vlastivědné a genealogické společnosti i spolupráci se Svazem žen. Zajišťovali jsme i celou řadu akcí pro město. Velmi si vážíme podpory města, technických služeb, městské policie, Hotelové školy Světla a Střední odborné školy řemesel Velké Meziříčí. Můj velký dík patří restauraci Jéčko za zajištění cateringových služeb při akcích a firmě ÓRO za technickou podporu v oblasti zvučení nemalého množství koncertů a akcí.

S příchodem nového roku si klade každý svá předsevzetí. Přeji vám jménem svým i všech spolupracovníků v roce 2024 hodně zdraví, štěstí a pozitivní energie. Doufáme, že i nadále budete našimi spokojenými návštěvníky a podporovateli.

Děkujeme vám za vaši podporu a těšíme se na setkání v Jupiter klubu v novém roce!

Milan Dufek

ČERNOBÍLÝ JUPITER
ROCKOVÝ PLES

DJ SLÁVA
ROCKOVÉ MENU • FOTOKOUTEK
PŘEKVAPENÍ VEČERA
SOUΤÉŽ V PITÍ TUPLÁHU NA ČAS

HUDEBNÍ SKUPINA
**LEGENDY
SE VRACÍ**

9.2.2024 / 20.00
JUPITER CLUB VELKÉ MEZIŘÍČÍ

VSTUPENNA NA
PROGRAMOVÉM ODDĚLENÍ

JUPITER CLUB

SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA VELKÉ MEZIŘÍČÍ

Jaký bude rok 2024?

Nevíme. Ale bude-li utíkat tak, jako jeho předchůdce, musíme počítat s rychlými změnami. Snad nejrychleji nám uběhl prosinec, i když akcí během něj moc nebylo. Souviselo to s vysokou nemocností našich pečovatelek. Přesto nás navštívil Mikuláš s andělem a čertem. Dál pracoval literární kroužek, v němž jsme dočetli Janu Eyrovou a povídali si o Bibli. Činnost kroužku základů němčiny málem tzv. zašla na úbytě. Z původních 7 členů kroužku v květnu do něj nyní chodí jen dva a půl lidí. Ta půlka je třetí člen, který se objevuje zřídka. Bo-Po Třebíč pro nás uspořádala obvyklý předvánoční prodej ponožek a punčochového zboží. A na počátku adventu jsme zažili akci, která nás přímo dojala. Mladé ženy z Velkého Meziříčí, většinou maminky na mateřské dovolené, nás obdarovaly adventními věnečky s lístkem, kdo je pro nás s láskou vyrobil. Ta křestní jména maminek a jejich dětí nám připadala jako ten nejkrásnější vzkaz. Jsme pro ně cizí staré ženy a muži a ony na nás přesto pomyslely. Hezké Vánoce a hodně zdraví v r. 2024 nám popřál i pan farář, a to nejen těm, co chodí na mši. Děti z jeho farnosti nám všem poslaly perníková srdíčka. Když všechno shrneme, těch dobrých zážitků nebylo málo. Rozhodně nejsme na všechno sami.

Na začátku roku 2024 chceme proto odložit všechn pesimismus. Víme, že nebudeme zdravější, ceny všeho nebudou nižší, války kolem nás asi moc rychle neskončí. Ale na to teď nebudeme myslet. Přejeme všem dobrým lidem kolem nás, aby je rok 2024 nikdy nezarmoutil a aby věřili, tak jako my, že i malé radosti mohou být velkými, když přicházejí od srdce. Děkujeme a šťastný nový rok 2024.

klient DPS

DĚJE SE V KNIHOVNÁCH

MĚSTSKÁ
KNIHOVNA
Velké Meziříčí

Pořád se něco děje. A někdy je to pěkně divoká jízda! Zrovna jako ve velkomeziříčských městských knihovnách. Množné číslo? No jistě! Naše stávající i přechodné sídlo čeká doslova turbulentní rok. Na obě místa vás každý měsíc zavedeme zde dvěma a na dveřích obou budov několika dalšími záběry. V jejich popiscích bude řeč o úpravách, nastěhování, zabydlování na Poštovní 552/8, zrovna jako o balení, vyklízení, rekonstrukci na Poštovní 1392/22. Tak se nechte vtáhnout do víru dění!

Pokud jste v prosinci připlácli nos na dveře Charity, mohli jste zahlédnout trubky lešení, kbelíky barvy, pytle omítky. Předtím jsme budovu vyklidili a vyčistili. Byl tedy čas objekt svěřit šikovným profíkům, kteří se vrhli na malé i větší opravy a úpravy, z nichž snad nejvýznamnější bylo zprovoznění starších kotlů, díky čemuž pěkně vysychala běloskvoucí výmalba. Ta přímo zářila pod poopravovanými světly. Kdo přiložil na sklo také ouško, možná zaslechl hučení odvlhčovačů, které podpořily vysoušení zdí. Prostory převelice prokoukly, a to ještě není hotovo!

Jestli v lednu navštívíte stávající - a zatím beze změn fungující - knihovnu, určitě si ničeho zvláštního nepovšimnete. To ale neznamená, že se na velkou změnu nepřipravujeme. Aby šlo později stěhování hladce a rychle, probíhá už od září neuvěřitelné množství schůzek a domluv na tom, co je všechno potřeba zařídit. Tento měsíc řešíme mimo jiných věcí internetové připojení, dodávky energií, generální klíč, zákonné revize a v neposlední řadě výběrové řízení na dodavatele stavby. Tak vidíte, pořád se něco děje!

text: Ivana Vaňková, foto: Josef Hřeben

ZE ZÁMKU

DÍL 25: SBÍRKA SVÍCNŮ A LAMP

S novým rokem můžeme symbolicky přivítat nové světlo do našich životů. Lamy a světla dnes považujeme za základní vybavení domácnosti, v minulosti tomu tak samozřejmě nebylo. Lidé byli nuceni přizpůsobit se východu a západu slunce, a proto vstávali za úsvitu a večer uléhali se setměním. Osvětlení bylo drahé a svojí intenzitou rozhodně nebylo schopné nahradit světlo sluneční.

První lampy byly velice jednoduché, kdy šlo především o hliněné misky s tukem, do něhož byl ponořen knot. Používaly se také lojové svíce, které byly upevněny do svícňů. V případě potřeby osvětlení mimo dům byly využívány lucerny, které chránily plamen před větrem.

V muzejním depozitáři nalezneme nejrůznější typy osvětlení od olejových lamp až po elektrické lustry. Například v roce 1936 daroval do sbírek olejovou lampu místní drogist Topičovský. Jedná se o cínovou lampu zdobenou vegetabilními a geometrickými motivy, na jejímž vrcholu je umístěna skleněná nádoba na olej.

Nejrůznější podobu pak mohly mít železné svícny. Často se jednalo o jednoduché předměty, které opravdu sloužily pouze k upevnění svíčky, jako

V prostorách depozitáře nalezneme majestátní kovaný lustr, který původně zdobil aulu místního gymnázia. Litina je v tomto případě vykována do podoby rostlinných ornamentů, které jsou doplněny dvěma řadami elektrických bílých svíček. Autorem tohoto secesního díla je František Vávra, který na Velkomeziříčsku působil na přelomu 19.

je tomu v případě svícňů darovaných muzeu v roce 1893 paní Josefou Kolářovou.

Zdobnějším předmětem je železný svícen věnovaný ve 20. letech minulého století Františkou Menšíkovou. Svícen má tvar ženské stojící postavy oděné do šatů s krátkým rukávem. Oběma rukama pak na temeni hlavy drží stopku misky. V tomto případě postava ženy plní funkci jakéhosi sloupu či podstavce.

a 20. století. Jeho tvorba vykazovala vysoký stupeň řemeslné a výtvarné zručnosti.

Ačkoli většina lamp a svícňů v našich sbírkách pochází z domácností, nalezneme mezi nimi i svícny kostelní. Mezi sakrálními předměty máme uloženy dva oltářní cínové svícny pocházející z 18. století. Jejich trojboké podstavce jsou zdobeny rokajovým a akantovým dekorem, nožky svícnu pak mají podobu zvířecích tlapek.

V souvislosti se svíčkami či lampami nesmíme opomenout ani speciální nůžky určené ke zkrácení hořícího knotu. Kratiknot, jak býval tento nástroj nazýván, měl na jedné z čepelí krabičku, kde byl odštířený knot zachycen. Jednoduché knoty totiž v minulosti samy neodhořivaly, ale bylo je nutné neustále zkracovat.

Lucie Pavelcová

PŘEDCHOZÍ DÍLY
NAJDETE ZDE

LAMPA S VELBLOUDY

Místní výrobu reprezentuje jedna ze stolních lamp, která by měla pocházet z Breitenbachovy slévárny nacházející se v minulosti na Františkově. Její dekorativní podstavec je tvořen neobvyklou zoomorfní plastikou v podobě dvouhlavého velblouda s ozdobným sedlem. Kovový podstavec lampy je

doplněn skleněnou nádobkou na petrolej a skleněným cylindrem s barevným květinovým dekorem. Hořák s mechanismem pro regulaci knotu byl vyroben vídeňskou firmou R. Ditmar, která byla největším a nejuznávanějším výrobcem lamp v rakousko-uherské monarchii.

DEVĚTÁCI Z OSLAVICKÉ ZAŠLI ZA STAROSTOU

V pondělí hned po ránu měl starosta Alexandros Kaminaras návštěvu. Přišli za ním devětáci ze Základní školy Oslavická.

Ve škole právě teď probírají samosprávu a státní správu, a tak se přišli podívat na místo, kde nejsou tato slova jenom teorií,

ale hlavně praxí, tedy přímo na radnici.

Starosta studentům povyprávěl nejen o historii velkomeziříčské radnice, ale především je seznámil s tím, jak to na radnici funguje, přiblížil jim rozdíl mezi samosprávou a státní správou apod.

A zbyl také čas na dotazy studentů a třeba i budoucích zastupitelů.

Z kanceláře starosty si žáci 9. třídy odnesli i drobný dárek a zamířili na městskou policii.

Petr Chňoupek

NENÍ ZEĎ JAKO ZEĎ

V průběhu druhého prosincového víkendu se meziříčské synagogy staly objektem sprejerského útoku. Jeho motivaci neznáme, ale čmárání po stěnách židovských svatostánek považují za mimořádně nevhodné i nešťastné. V našem aktuálním kulturně-politickém kontextu jej lze totiž interpretovat různě. A to:

- 1) Při nejmenším jako ubohý vandalismus, který poškozují stavebně historickou památku, v daném případě navíc chráněnou zákonem.
- 2) Nebo jako veřejný nesouhlas se stávající kulturní politikou města, které se převzetím synagogy do komunálního vlastnictví snaží o zmírnění historických křivd a vyrovnání s nespravedlivou minulostí.
- 3) Graffiti na synagoze lze však se všemi historickými i ryze současnými zkušenostmi vykládat rovněž jako symbolický atak na náboženské tradice judaismu nebo rovnou jako projev rasově motivovaného antisemitismu.
- 4) A v neposlední řadě můžeme barevný piece číst jako autorův odpor vůči odlišným skupinám obyvatel, jejich náboženství či jinému politickému názoru.

Skutečné pohnutky si „tvůrce“ nejspíš srovná se svým vlastním svědomím. Jisté však je, že zdravě a demokraticky smýšlející společnost by se každému z uvedených motivů měla legálně bránit!

Martin Štindl

MIROSLAV BUCHTA NA SPORT NEZANEVŘEL

Jeho jméno je spojeno především s házenou. Miroslav Buchta oslavil před pár týdny významné životní jubileum. Většina z nás by hádala, že to byla šedesátka, ovšem jednalo se o osmdesátku. Za skvělou fyzickou i psychickou vitalitou stojí jeho celoživotní láska ke sportu.

K házené ho nepřivedl nikdo jiný než zakladatel házené ve Velkém Meziříčí Eduard Klupal. „To jsem byl asi v šesté třídě a pan učitel si nás pár vybral. Tehdy se ve Velkém Meziříčí hrála ještě česká házená,“ vzpomíná Miroslav Buchta. To bylo v polovině padesátých let. Následovaly tři roky učení ve Zlíně (tehdy Gottwaldov), pak vojna a když se vrátil do Velkého Meziříčí, už se tu hrála mezinárodní házená. Od té doby nastupoval za Velké Meziříčí až do roku 1983. Jako hráč

s místním týmem vybojoval postup do III. ligy.

Po skončení aktivní hráčské činnosti se vrhnul na trénování. Začal u dorostenců, pak trénoval muže, a nakonec své bohaté zkušenosti předával žákům. Vrcholem jeho trenérské kariéry byl postup s týmem dorostenců do II. ligy. S trénováním skončil v roce 2005, na házenou ovšem chodí dál jako věrný divák a fanoušek.

Házená nebyla ale jediným sportem, kterému se Miroslav Buchta věnoval. Pra-

coval ve Svitě, kde působil také v podnikové hasičské jednotce a s ní se zúčastňoval celé řady hasičských soutěží. Další láska mu přibyla, když slavil padesátiny. Dostal totiž kolo a doslova mu propadl. „Dala se nás dohromady parta několika kamarádů a už třicet let jezdíme na kole. Vydáváme se v létě na devíti až desetidenní túry, na podzim pak o něco kratší,“ říká Miroslav Buchta. První cesta na kole, tehdy před třiceti roky, vedla do rakouského Hornu. Bicykl se stal jeho každodenní záležitostí, jezdí i v zimě a nejsou to nějaké couračky, ale pořádné dávky kilometrů.

Přejeme Miroslavu Buchtovi ještě spoustu krásných zážitků nejen na kole, ale také při návštěvách házenkářských mačů.

Petr Chňoupek

PŘÍZNIVCI UMĚNÍ TAEKWON-DO SE SEŠLI NA SPORTOVNÍ ULICI

V sobotu 8. prosince se ve sportovní hale na Sportovní ulici odehrál Celorepublikový seminář s českými mistry taekwon-do. Speciálním hostem na akci byl velmistr Hwang Ho-yong, který se narodil 11. května 1956 ve městě Sinuidžu na korejsko-čínské hranici.

Na programu byla základní technika, aplikace kopů, různé sestavy dle technického stupně, sebeobrana a tando matsogi (boj s nožem).

Seminář tvořily tři části, z čehož třetí byla pouze pro skupinu 4. dan a vyšší. Dan se říká mistrovskému stupni, nejvyšší je 9. stupeň.

Tina Kárníková

Filmař Libor Smejkal příští rok oslaví 85 let. Z toho posledních pětadesát jej snad všude potkáte s kamerou nebo fotoaparátem. S neutuchající aktivitou stále natáčí filmy, pořizuje snímky a hlavně se pořád učí novým věcem. Nic jiného mu ani nezbývá, nechce-li se svého celoživotního koníčku vzdát a chce-li s dnešní zrychlenou dobou držet krok. Natočil řadu dokumentů o knihářství, výrobě šperků z kamene a kovu, restaurátorství, numismatice či vinařství. Jeho dokument Vinař uvedla Československá televize v roce 1988 a hraný film Parta získal stříbrnou medaili na mezinárodním festivalu UNICA ve švýcarském Montreaux. Cenná je jeho tvorba dokumentárních filmů o obcích Vysočiny a lidech, kteří v nich žijí, pracují a tvoří, radují se, udržují zvyky. Posledním jeho dílem je nedávno uvedený medailon o Stanislavu Vodičkovi Zrození knihy.

MARTINA STRNADOVÁ

Libor Smejkal: Pořád se učím

Kdy jste poprvé přičichl k filmařině?

Poprvé to bylo po válce v roce 1960. Zlákal mě k ní spolužák z ekonomické školy, který se dostal k amatérské filmařině v Praze. Já jsem zprvu odmítal, protože do té doby jsem jen fotografoval a filmování je zcela odlišná oblast, kde musíte znát úplně jiná pravidla – střih, zvuk, vedení herců, režii. Nakonec jsem se nechal přesvědčit. Musel jsem nakoupit výbavu, osmimilimetrovou kameru, promítačku. Koupil jsem si odbornou knihu pro amatéry, kterou jsem 14 dní studoval, než jsem vzal kameru do ruky. A jako první jsem udělal záběry otce, jak krmí králíky, abych vůbec věděl, zda to funguje.

A hned vás to chytlo?

No, řekli jsme si, že zkusíme něco většího. Kamarád dal námět na hraný film, což je vůbec ta nejtěžší disciplína. Odehrával se v Polně a byl o klukovi, který přijel na kole do města a kolo mu někdo ukradl. Já jsem byl kameraman a současně jsem hrál policajta.

Máte ten film ještě schovaný?

Ano, mám, je zhruba z roku 1962.

Jak už jste naznačil, fotografem jste byl dřív. Čím se cítíte víc teď?

Cítím se víc filmařem. Vstoupil jsem tady do filmového kroužku JKP a už se to se mnou vezlo dál. Ukázal jsem členům svůj první hraný film a oni z něj byli tak trochu na větvi. Nabídl mi spolupráci. Vytvořili jsme skupinu Fiedler, Voneš a já a pustili jsme se do namlouvání již natočeného filmu o Velkém Meziříčí. Komentář napsala Marie Benešová, ředitelka zdejšího muzea, a namlouvali jsme jej s paní Fiedlerovou. Tenkrát to byla náročná a zdouhavá práce, hlavně synchronizace. Fiedler vymyslel fintu, že brzdil pásek rukou. No, co vám budu povídat, byla to úplně jiná práce než dnes.

Porovnejte analog a digitál. Jaké plusy vidíte na jednom a druhém?

Na analogu je snad jediná výhoda, musíte šetřit materiálem. Člověk si tak musí dobře rozvážit, co bude fotit, aby neplácal páté přes deváté. Kdežto dneska fotíte všechno a namlátíte toho spoustu zbytečně. Ale já jsem spokojený s digitalizací. Je to výhoda už i kvůli zvuku u filmu a dalším věcem.

Ve filmovém kroužku jste používali vlastní techniku?

Film Malé putování - zde s J. Michlíčkem

Díky řediteli JKP Ivanu Vítkovi jsme koupili za dvě stě deset tisíc devizových korun švýcarskou kameru. S tou se tehdy natáčely i filmové týdeníky. Byla skvělá, šla přesně v synchronu a moc nám ulehčila práci. Navíc díky Jirkovi Michlíčkovi, který se uměl seznámit snad s každým, jsme navázali spolupráci se zvukařem Luborem Hochmannem (Četnické humoresky), který nám zprostředkoval vstup do televize. Tam jsme se učili od profíků a dostali jsme se i k úplně jiné technice.

To vás posouvalo dál.

Ano. Vítek nás v tom velmi podporoval. Například z Uherského Hradiště sem stáhl každoroční krajskou filmařskou soutěž, v jejíž porotě byli profesionální scénáristé, střihači, kameramani, režiséři. Filmy nám rozebírali, kritizovali nebo i chválili. Díky tomu všemu jsem se pořad učil.

PROTOŽE VODIČKA TOLIK OBDIVOVAL PŘÍRODU A MÝM ÚKOLEM BYLO, ABYCH MU TO NEZKAZIL.

Měl jste čas vzít do ruky i fot'ák?

To víte, že ano. Přičichl jsem k barevné fotografii. Přes známé jsem sháněl chemikálie, koupil jsem analyzátor ze západního Německa. Nakonec jsem od města dostal povolení k činnosti, protože o barevnou fotografii byl velký zájem a já jsem byl jediný, kdo ji tady dělal. Barevná fotografie mě dobře dvacet let zaměstnávala nejvíc. Ale jako hlavní koníček jsem měl stále filmování.

S digitalizací se vývoj zrychluje. Pořád stiháte učit se všechno nové?

Posledních patnáct let se scházíme každoročně s bývalými amatérskými filmaři, dnes už profesionály, od Olomouce až

po Temelín, z jižní Moravy kolem Brna. Říkáme si novinky z techniky, radíme si, konzultujeme, pomáháme si. Třeba jeden se specializuje na myslivost, tak mi přihrál záběry ptáka, lišky a podobně do mého filmu. Jsme pořád ve styku a když je třeba, zavoláme si a poradíme. Pořád je třeba se učit.

Jaký filmový obor je vám nejbližší?

Přece jen jím zůstává dokumentární tvorba s hranými prvky. Čerpám z doby, kdy jsem hraný film dělal. Někdy musím i u dokumentu přinutit lidi, aby hráli sami sebe.

Co ze všech fází filmu vás baví nejvíc?

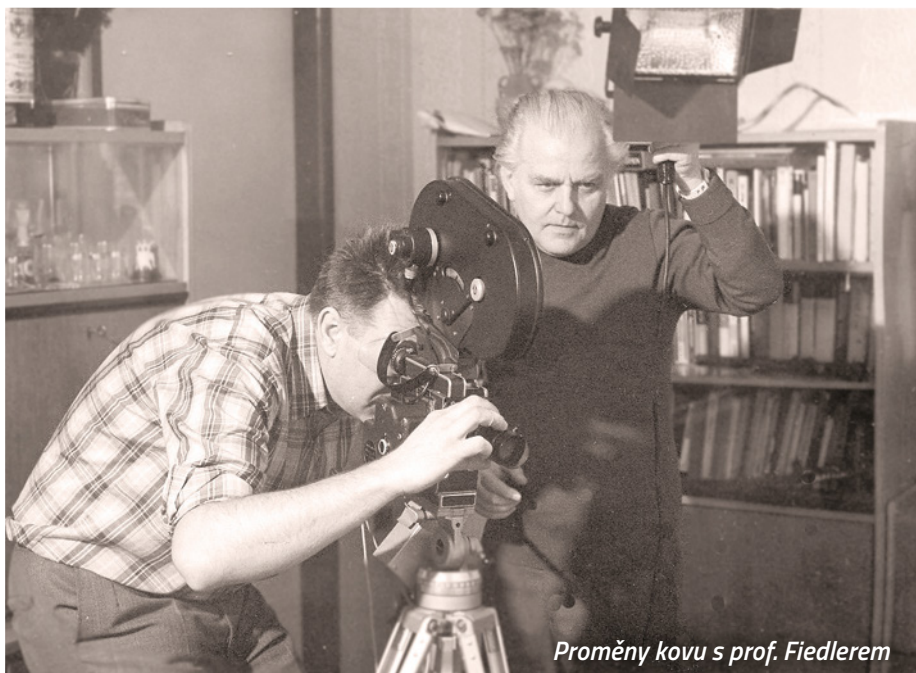
Je to literární příprava – scénář. Udělám si kafe a vymýšlím, sbírám nápady. Postupně je skládám, stavím, musím dopředu vědět, jak film budu stříhat. A potom k tomu sháním obrazy. Vzít kameru do ruky a vyrazit ven tvořit, v tom je pak ta moje největší obava, zda se mi

podaří mou představu naplnit. A další věc je střih, ten je velice náročný. Je to jako když krejčí šije šaty. Střih je strašně důležitý.

Celý proces výroby filmu od nápadu vám trvá jak dlouho?

Tak rok a půl bych řekl. Deml byl nejtěžší, ten mi vzal čtyři roky. Všechno z odborné části si totiž musím obstarávat sám. Kolik samostatných filmů jste udělal? Pokud jde o reportáže, natočil jsem tak dvě sta svateb. Ale když vezmu dokumenty, těch mám asi pětadvacet za zhruba třicet let. Vlastně co rok, to film.

Kterého si nejvíc ceníte? Nebo je to vždycky ten poslední?

Proměny kovu s prof. Fiedlerem

Deml byl nejnáročnější. Přece jen byl o osobnosti, která byla problematická a navíc známá po celé republice. Nejzajímavější práce pro mě byla snad ta poslední, na dokumentu o Vodičkovi. Je v něm hodně poezie, mohl jsem ukázat osobnost, která mezi námi byla a uměla se na svět dívat jinýma očima. To byl můj cíl. Navíc je tam hodně krás kolem Medřiče. Protože Vodička tolik obdivoval přírodu a mým úkolem bylo, abych mu to nezkažil. A snad se mi to i podařilo, protože zájem o premiéru filmu byl skutečně velký a mám na něj hodně pozitivních ohlasů. To mě těší.

Už máte další plány?

Dokončení trilogie Deml – Vodička – Pěnčík. Scénář o učiteli Josefu Pěnčíkovi už mám napsaný. Znal jsem ho, byl to člověk, kterého musel mít každý rád, chodící encyklopedie, národopisec, obrovský znalec nejen Demlova a Vodičkova díla.

Film se bude odehrávat kde?

Kolem Jinošova, použiji i archivní záběry kolem Oslavy. A mám také živé záznamy pana Pěnčíka. Komentář mi bude dělat zase Milan Noha.

Pořád jste měl v ruce foťák nebo kameru. Na jinou zálibu jste asi čas neměl, nebo ano?

Ale jo, mou velkou zálibou je cestování. Byli jsme se ženou v Thajsku, na Novém Zélandu, v Americe, Kanadě, na Aljašce, Islandu. A ze všeho mám natočené dokumenty, samozřejmě i fotky. To mě dost bavilo. A poslední dobou mě chytlo betonování. Doma teď postupně opravuju všechny tarasy. Dnes jsou k dispozici úžasné materiály, s nimiž se skvěle pracuje.

A kde to máte nejraději vy?

Narodil jsem se sice v Brně, ale dětství jsem prožil v Silůvkách. Leží na trati Brno – Znojmo. Odtud jsme se v mých 13 letech v roce 1952 přestěhovali do Velkého Meziříčí, kde si naši postavili domek. Chvíli to trvalo, ale teď se už cítím doma tady. Nádherná Vysočina a zdejší lidé mi přirostli k srdci.

Musím říct, že se teď v pokročilém věku cítím opuštěný bez kamarádů z té staré gardy z našeho filmářského kroužku – Voneš, Fiedler, Michlíček. Chybí mi možnost podělit se s nimi o nové filmy, dojmy, zážitky. Zůstal jsem z nich poslední, sám jako voják v poli.

Čím dál víc si cením rodiny, zázemí, které mi moje žena celý život poskytovala. Podporovala mě, převzala za mě spoustu rodinných povinností, abych mohl dělat, co mě baví. A přitom stála celý život v pozadí.

Zapomenutí HRDINOVÉ

Velké Meziříčí má bohatou historii, do které se zapsala nejedna osobnost. Na některé se ovšem zapomíná. Mezi takové patří i legionáři. V našem seriálu chceme připomenout osudy některých z nich.

Chirurg, který zakotvil na Slovensku

MUDr. Arnošt Dudek začal lékařskou kariéru budovat už před válkou v Praze. Válka mu dala nové zkušenosti, a nakonec ho zavála do legií. Pojdme se seznámit s jeho osudem.

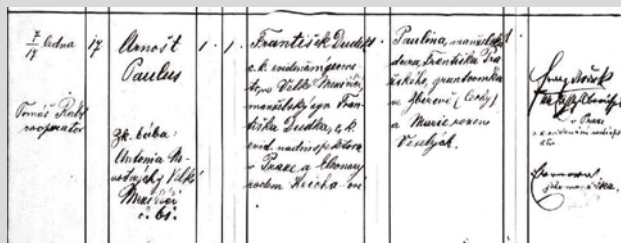
Arnošt Paulus Dudek se ve Velkém Meziříčí narodil 7. ledna 1892 v domě číslo popisné 17. Byl synem c. k. geometra ve Velkém Meziříčí Františka Dudka, jenž byl synem c. k. nadinspektora v Praze Františka Dudka a jeho ženy Eleonory rozené Keichové. Matkou Arnošta byla Paulina, dcera gruntovníka ve Zbirohu Františka Pražského a jeho ženy Marie rozené Veselé. Žil v Praze, ale do války rukoval z Přerova.

Do války měl odejít s 6. pěším plukem, který sídlil v Chorvatsku. Bojoval na italské frontě a do zajetí padl 20. srpna 1917 u Canale a putoval do zajateckého tábora v Padule, kde se 28. dubna 1918 přihlásil do legií. Přijat byl 26. května 1918 ke zdravotnímu oddílu 6. divize. Domů se vrátil 28. prosince 1918. Demobilizován byl 1. února 1920.

Po válce se dál věnoval původní profesi chirurga, a to na chirurgické klinice státní nemocnice v Bratislavě. Od roku 1926 byl také ředitelem župní nemocnice v Turčianskom Sv. Martině a vedl zde i chirurgické oddělení. Za jeho působení se nemocnice velmi rozrostla, postavila se márnice, chirurgický pavilon, infekční oddělení, vrátnice, kuchyň, jídelna, administrativní budova a rozšířilo se gynekologické a kožní oddělení.

V roce 1933 o něm psaly všechny noviny v Československu. Na konci toho roku přišli četníci na stopu několikanásobného vraha Juráčka. Při zátahu v jeho rodném Šutově postřelil Juráček nadstrážmistra Michálka. Raněného četníka operoval primář MUDr. Arnošt Dudek. Z funkce ředitele byl odvolán v lednu 1938.

Doktor Dudek byl velkým milovníkem umění, byl například prvním vlastníkem známého obrazu Rio San Gregorio, jehož autorem je Jan Zrzavý. Když byl tento obraz naposledy prodáván v dražbě, vyšplhala se jeho cena na 7800000 korun. **Petr Chňoupek**

KŘÍŽOVKA O CENY

Autor křížovky: Jaromír Kvíčala

POMŮCKA: HDM, OMA OROČ TIMED	MUŽSKÉ JMÉNO	PŘÍŠERA	SUROVINA K VÝROBĚ PIVA	DOTYKOVÁ ČÁST ŽIDLE		NOMINÁLNÍ CENA	VYSOKÁ KARTA	LETMÝ POHLED	MRAŽENÝ SMETANOVÝ KRÉM		ZÍSKÁVAT JADRA OŘECHŮ	ZNAČKA AMPÉR-HODINY	ŘÍMSKÝMI ČÍSLICEMI 2500	4. TAJENKA	NADEZDÍVKY NAD ŘÍMSAMI
ŠÉF					NETEČNÝ PLYN					SVÍTIDLO					
ZAKULACENĚ					VESLICE					OMAK					
					OHON					OBYVATEL SEVERNÍ ČINY					
1. TAJENKA											ČÁSTI TYDNŮ				
											SEKÁNÍ				
HRÁČI NA DUDY							SLAVNÁ PONORKA						INICIÁLY KRAJNOVÉ		
							ŽIVOČICH						ANGLICKY „ZÚSTAT“		
INICIÁLY AUTORA OPERY RUSÁLKA			NĚMECKÝ FILOZOF					KOKOSOVÉ CUKROVI							
			NUTNOST VOLBY					NAPADENÍ							
VÝŠ NEŽ				PŘÍTOK DUNAJE					HOJNÝ						CHEMICKÝ PRVEK
				SPLÉTATI					BIBLICKÁ OSOBA						
	KLOVÁNÍM USMRTIT	ŘÍMSKÁ ČTYŘKA			HRA S ČÍSLY					ANGLICKY „TYMY“					
		2. TAJENKA			HOŘKÝ NÁPOJ					SOUČÁST SVÍČKY					
ROZEMLÍT					SLUŽEBNÍ POŘADÍ						SENTIMENTÁLNÍ				
					VELKÉ ÚSILÍ						ĎÁBLŮV				
BAVLNĚNÁ TKANINA							VLASTNÍ KNOURŮM						ANGLICKY „NEBO“		
							ANGLICKY „ČASOVANÝ“						DOMÁCKY ANNA		
VRSTEVNATÁ HMOTA								BIBLICKÁ OSOBA				ŠPANĚLSKÁ CHŮVA			
								DOMÁCKY PETRONILA				POLNÍ MIRA			
NĚMECKY „BABIČKA“				SEKUDÁRNÍ AMIN					EXTÁZE						STŘEDOVÁ ČARA
				SMYČKY					KÓD LETIŠTĚ HAMADAN						
SLOVENSKY „VE“			CHVILKA (slovensky)							TÍLKO					
			KTERÝŽTO							TOHLE					
LIHOVINA Z RÝŽE						3. TAJENKA						SEK			
JEDNOTKA HMOTNOSTI					MORAVSKÉ MĚSTO							JAPONSKÁ POTÁPEČKA			

PŘEDZÁMČÍ ZÁMKU

Zdroj textu: turistikavm.cz

Vytváří přední dvůr na západní straně, jímž se prochází k zámecké budově. Jádrem předzámčí je gotická, zalomovaná hradební zeď, z několika navazujících úseků. Ve vnějších rozích ji vyztužují dvě britové věže. Na severním konci je zpevněna masivní okrouhlou věží, tzv. (tajenka 1), na jižním konci je zakončena hranolovou věžovou bránou s přilehlým obytným stavením. Vnější podoba pochází z novodobých úprav.

Dominantou hlavního průčelí věžové vstupní brány, které je dvoupatrové, je renesanční vjezdový portál, který provází nižší pro pěší. Žulový portál vytváří pravoúhlý rámec v padlině pro zvedací most, po němž v horních koutech dosud

zůstaly kladky. Na římse nalezneme nástavec s reliéfním vlysem z šedého (tajenka 2). Heraldicky vpravo je umístěn znak (tajenka 3) z Kementu, vlevo pak znak Meziříčských z Lomnice. Portál vjezdu uzavírají novodobá vrata. Renesanční žulový portálek pro pěší pochází ze stejného období jako portál vjezdový.

Vnější průčelí předzámčí vychází z dispozice zalomované hradební zdi. V podřímsí vnějšího průčelí jsou dochovány v kameni tesané renesanční klíčové střílny. Ty jsou také na obou nárožních věžích. Nad soklem jižní věže je osazená deska s textem připomínajícím zpusošení Nového města Pražského (tajenka 4) roku 1434. Nad deskou je zazděna kamenná koule nalezená zřejmě při úpravě předzámčí.

Znění tajenky a jméno s bydlištěm zašlete do 26. ledna 2024 na adresu: velkomezirisko@velkomezirici.cz nebo poštou či doručte osobně do redakce.

Výherci:

Kristýna Krátká a Lenka Křenková z Velkého Mezíříčí, Pavla Tomanová z Křižanova

DÍL 85: SOCHA SV. JOSEFA

Stavbu zadal dolnoměstský konšel Jakub Kolovrátek v 18. století.

Tam, kde končilo Dolní Město, nechal pekař a dolnoměstský konšel Kolovrátek postavit sochu sv. Josefa. Autorem sochy je tehdejší měšťan – sochař Alexandr Jelínek. Vzhledem k řadě zakázek pro šlechtické příznivce však sochu zřejmě provedli zčásti jeho pomocníci, což se projevilo na kvalitě. Od Jakuba Kolovrátko to byl ovšem výborný tah. Nebýt sochy, neznal by jeho jméno nikdo, stejně jako vypadla z paměti jména jeho spolukonšelů. Dodnes si však na nâpise „Josífka“ můžeme přečíst „Ex voto Jacobus Kolovrátek 1735“. Dárce jistě předpokládal, že se jím objednaná socha stane orientačním bodem, co ovšem stěží mohl tušit, že se podle sochy bude jmenovat i ulice Nad sv. Josefem.

Interaktivní mapa
památek ve městě:

Text: Marie Ripperová
Foto: Tina Kárníková

MĚSTO POD LUPOU

KALENDÁŘ AKCÍ

KINO

Kinosál JC,
6. 1. 2024, 16:30
Méd'ovy Vánoce

6. 1. 2024, 19:30
Noční koupání

7. 1. 2024, 18:30
Tancuj Matyldo

11. 1. 2024, 16:30
Bratři
Zlevněná projekce nejen pro seniory

12. a 20. 1. 2024, 16:30
Wonka

12. 1. 2024, 19:30
Jedeme na teambuilding

18. 1. 2024, 18:30
Hranice

19. 1. 2024, 19:30
Ferrari

20. 1. 2024, 19:30
Aquaman a ztracené království

21. a 28. 1. 2024, 18:30
Aristokratka ve varu

25. 1. 2024, 18:30
Karlos

27. 1. 2024, 18:30
Hunger Games: Balada
o ptáčích a hadech

Změna programu vyhrazena.

DIVADLO

13. a 27. 1. 2024, 15:00
Malá scéna JC
Kašpárkova komedie s drakem
Loutková pohádka

17. 1. 2024, 19:00
Velký sál JC
Na Vánoce budu gay

4. 2. 2024, 15:00
Velký sál JC
Kosí bratři

KONCERTY

14. 1. 2024, 19:00
Koncertní sál JC
Novoroční koncert KPH
s připitkem starosty

30. 1. 2024, 19:30
Velký sál JC
Jdi za štěstím (písně Karla Gotta)
Marian Vojtko a Bohuš Matus

2. 2. 2024, 19:00
Velký sál JC
Pokáčovo jaro 2024
Začátek koncertu ve 20:00

16. 2. 2024, 21:00
Music club Panorama
Accort na Panoramě

20. 2. 2024, 18:00
Velký sál JC
Život je krásný tour 2024
Koncert kapely Kryštof

RŮZNÉ

6. 1. 2024, 13:00
Prostor před budovou radnice
Slavnostní žehnání nového
automobilu SDH

12. 1. 2024, 18:00
Husův dům VM
Večer s hosty Janem Turzou
a Martinem Tvarůžkem

13. 1. 2024, 19:30
Jupiter club
Ples města

19. 1. 2024, 13:00 – 16:00
Hotelová škola Světlá a SOŠŘ
Velké Meziříčí
Den otevřených dveří

20. 1. 2024, 20:00
Jupiter club
Farní ples

22. 1. 2024, 19:00
Velký sál JC
Zdeněk Izler

26. 1. 2024, 17:00
Music club Panorama
Míša Růžičková – Zimní
království

26. 1. 2024, 19:00
Jupiter club
Hvězdná noc
Maturitní ples Hotelové školy
Světlá a SOŠŘ Velké Meziříčí

30. 1. 2024, 17:00
Husův dům VM
Večer s hostem Ladislavem
Heryánem

1. 2. 2024, 13:00 – 16:00
Hotelová škola Světlá a SOŠŘ
Velké Meziříčí
Den otevřených dveří

9. 2. 2024, 20:00
Jupiter club
Černobílý Jupiter rockový ples

25. 2. 2024, 14:00
Velký sál JC
Šibřinky pro děti
Tlapková patrola, králíček Bing
a Mimoň

2. 3. 2024, 19:30
Jupiter club
Ples ZUŠ

PŘEDNÁŠKY VGS

Kinosál, 16:00 hodin
9. 1. 2024
Tajemství brněnského
podzemí III.

16. 1. 2024
Zápisky z časů minulých

23. 1. 2024
Filipíny – sedm a půl tisíce
ostrovů

30. 1. 2023
Americký sen aneb cestování
s handicapem (Velký sál JC)

6. 2. 2023
Vlášky v ZUŠ

HOKEJ

Zimní stadion Velké Meziříčí
10. 1. 2024, 18:00
HHK VM – SHKM Baník Hodonín

13. 1. 2024, 17:30
HHK VM – Draci Šumperk

31. 1. 2024, 18:00
HHK VM – AZ Havířov

3. 2. 2024, 17:30
HHK VM – HK Nový Jičín

VEŘEJNÉ BRUSLENÍ

Zimní stadion Velké Meziříčí
7. 1. 2024, 14:30 – 16:00

13. 1. 2024, 13:45 – 15:15

14. 1. 2024, 13:45 – 15:15

20. 1. 2024, 13:45 – 15:15

21. 1. 2024, 13:30 – 15:00

27. 1. 2024, 13:45 – 15:15

28. 1. 2024, 13:00 – 14:30

- dospělí, mládež nad 15 let – 60 Kč
- děti do 15 let – 50 Kč
- doprovod – 20 Kč

Pravidelně aktualizovaný
kalendář akcí
naleznete na webu
www.velkomeziricsko.cz

